

18.03.2025

Dnro 2100/03.04.04.04.09/2024

Asia Hyvinvointialueen virkaan nimittäminen

Valittaja Anne-Maria Kolari

Muu asianosainen Katja Tarkiainen

Päätös, josta valitetaan

Pohjois-Savon hyvinvointialueen yleisten palveluiden lautakunta 12.9.2024
§ 81

Lautakunta on hylännyt valittajan oikaisuvaatimuksen, jolla valittaja on hakenut muutosta yliopistosairaala KYS palvelujohtajan 7.8.2024 tekemään päätökseen § 45/2024 valita sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön virkaan Katja Tarkiaisen (virkaan valittu). Virkavalintapäätöksen perustelujen mukaan virkaan valittua on pidettävä ansioituneimpana virkaan ottaen huomioon hänen koulutuksensa ja työkokemuksensa sekä haastatteluvaikutelma, jossa on korostunut virkaan valitun laaja-alainen osaaminen, kyvykkyys ja yksilölliset kriteerit vahvempina suhteessa muihin virkaa hakeneisiin.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Yliopistosairaala KYS palvelujohtajan ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen yleisten palveluiden lautakunnan päätökset on kumottava.

Virkavalinnassa ei ole valittajan kohdalla tasavertaisesti huomioitu yleisiin nimitysperusteisiin sisältyviä seikkoja, joiden kautta valittaja on menestyksellisesti toiminut sosiaalihuollon päivystyksellisen palvelun esihenkilönä jo neljän vuoden ajan. Virkavalinta on lainvastainen, sillä se ei huomioi hakijoita tasavertaisesti. Lisäksi virkaan valitun määräaikaisuuden aloittamisen epäselvyyksien ja ristiriitaisuuksien kohdalla on tuotu esiin oikaisuvaatimuksen teko virkavalinnasta ja sen vaikutus aloitusajankohtaan, mikä nostaa esiin oletettaman epäasiallisesta ja syrjivästä kohtelusta oikaisuvaatimuksen tekijää kohtaan.

Ansiovertailun mukaisesti virkaan valitulla ja valittajalla on molemmilla virkaan edellytetty yhteiskuntatieteiden maisterin koulutus (sosiaalityö). Viran hakuilmoituksessa kuitenkin todetaan, että virassa tarvitaan lisäksi johtamisen koulutusta. Ansiovertailun mukaisesti virkaan valitulla ei ole mitään koulutusta johtamiseen, kun taas valittajalla on johtamiseen liittyen sosiaali- ja terveystieteiden ylempi ammattikorkeakoulututkinto (johtaminen ja kehittäminen) sekä yliopistossa suoritettut johtamisen perusopinnot. Nämä on jätetty kuitenkin valinnassa huomioimatta ja näin ollen perustelut valinnassa ovat puutteelliset.

Ansiovertailussa virkaan valitun ja valittajan minimivaatimuksia ei eritellä vaan ainoastaan valittajan osalta nostetaan esiin syvälinen sisällöllinen osaaminen sosiaali- ja kriisipäivystyksen osalta. Ansiovertailun minimivaatimuksissa eritellään useita kohtia, joihin virkaan valitun osalta nostetaan esiin verkostot johtamisen tueksi, mutta valittajan osalta ei huomioida kokemusta, osaamista ja verkostotyötä viimeisten vuosien ajalta, eikä myöskään tuoda esiin minimivaatimuksia, mitkä valittaja täyttää laajemmin valituksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla, sillä ne ovat kuuluneet valittajan tehtävänkuvaan jo vuodesta 2018 alkaen. Valittajan osalta valinnassa ei huomioida ollenkaan toimintaa Pohjois-Savossa, yhteistyöalueella tai valtakunnallisissa verkostoissa vuodesta 2020 alkaen tai hyvinvointialueen valmisteluissa 2022 hänen tekemänsä psykososiaalisen tuen kehittämisen mallinnusta, joka nyt on ollut pohjana hyvinvointialueen mallille. Valittajan osalta ei myöskään huomioida kokemusta ja osaamista valmiussuunnittelusta, varautumisesta tai tilannekuvan luomisesta, johon hänellä osaltaan on myös koulutus ja kehittämistoimia on viety valtakunnalliseen toimintaan, yhdessä laajojen sosiaali- ja kriisipäivystysten ja turvakotien verkostojen kanssa. Tämä kaikki tieto on ollut valintaa tehneiden tiedossa. Virkaan valitun osalta mitään näistä kokemuksista ei ilmene valintapäätöksestä tai ansiovertailuista kuin yleisenä mainintana, jonka voidaan nähdä olevan riittämätön perustelu.

Virkaan valitun työkokemus ansiovertailussa kyseessä olevasta virasta on esitetty virheellisesti, sillä valituksesta tarkemmin ilmenevin perustein virkaan valittu on aloittanut kyseisessä toimessa 28.9.2023 alkaen, minkä vuoksi virkaan valitun työkokemus on merkitty ansiovertailuun virheellisesti todellisuutta pidemmäksi. Mikäli päätös perustuu tältä osin virheelliseen tietoon tehtävän aloittamisajasta, ei perusteluiden voida katsoa olevan hallintolain mukaiset. Työkokemuksen virheellinen pituus asettaa valittajan eriarvoiseen asemaan ja suosii valittua henkilöä. Lisäksi on olennaista huomioida kyseisessä työkokemuksessa, että se on liittynyt määräaikaan virkaan, joka on päättynyt 31.12.2023, mutta tätä on jatkettu useissa patkissa, vedoten kiireeseen ja prosesseihin. Kuitenkin samassa palveluyksikössä apulaislääkäreiden asiat on saatu ratkaistua ennen määräaikaisten päättymistä. Ansiovertailusta ilmenee selkeästi se, että valittajan kokemus esihenkilötehtävistä on selkeästi pidempi kuin virkaan valitulla. Ansiovertailuun ei ole huomioitu valittajan sijaisuuksia Turvakodin esihenkilönä aiemmin oman työn ohella vuosina 2020–2021, jotka ovat olleet valinnan tehneiden tiedossa.

Niin valintapäätöksen kuin ansiovertailun perusteella virkaan valitun valinta on perustunut pääosin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Valinnan perusteeksi nostetaan virkaan valitun osalta esiin hänen kokemuksensa kyseessä olevan viran hoitamisessa ja verkostoista. Niin virkaan valitun kuin valittajan katsotaan pystyvän laaja-alaiseen kehittämiseen ja ymmärrykseen kehittämisen tarpeista sosiaalihuollon päivystyksellisissä palveluissa. Perustelut ovat kuitenkin olleet ympäröivät eikä ansioita ole avattu.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hyvinvointialue on antanut lausunnon.

Virkaan valitulle on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Valittaja on antanut vastaselityksen, joka on lähetetty muille osapuolille tiedoksi.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (viranhaltijalaki) 6 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Säännöstä koskevan hallituksen esityksen (HE 1/1998 vp) mukaan taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran kannalta merkityksellisiä ansioita ja nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, joihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Virantäyttöasian valmistelussa asia on selvitettävä tasapuolisesti, syrjimättömästi ja riittävästi. Laissa ei ole erillistä säännöstä viran hakijoista laadittavasta ansiovertailusta, mutta muun muassa edellä mainittu perustuslain 125 §:n 2 momentti edellyttää hakijoiden ansioiden vertailua. Viranomaisen velvollisuus ilmoittaa hakijoiden ansioiden vertailussa huomioon otetut seikat määräytyy hallintopäätöksen perustelemista koskevien hallintolain säännösten nojalla.

Viranhakukuulutuksen mukaan sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilö johtaa ja kehittää sosiaalihuollon päivystyspalveluiden toimintaa, vastaa oman vastualueensa mukaisesti yksiköiden toiminnan ja talouden suunnittelusta sekä resurssien käytöstä ja tavoitteiden saavuttamisesta, yhteensovittaa ja koordinoi sosiaalihuollon päivystyspalveluiden toimintaa hyvinvointialueen toimintaan, tekee laaja-alaista yhteistyötä eri viranomaistahojen ja yhteistyötahojen kanssa alueellisesti ja valtakunnallisesti sekä vastaa oman vastualueensa mukaisesti turvakotipalveluiden säännöllisestä raportoinnista THL:lle. Kuulutuksen mukaan tehtävän keskeisenä tavoitteena on vahvistaa sosiaalihuollon roolia ja osaamista monialaisessa viranomaisyhteistyössä sekä vahvistaa sosiaalihuollon päivystyspalveluiden toimintaa hyvinvointialueen palvelukokonaisuudessa. Työhön kuuluvat muun muassa sosiaalihuoltolain mukaisen psykososiaalisen tuen, vakavan parisuhdeväkivallan riskinarvioinnin ja uhrin auttamisen moniammatillinen menetelmän ja ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän kehittämistyö hyvinvointialueella. Sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilö vastaa omalta osaltaan sosiaalihuollon päivystyspalveluiden valmiussuunnittelusta sekä normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta. Esihenkilölle on määritelty johtamisvastuu häiriö- ja poikkeustilanteissa, hän vastaa omalta osaltaan sosiaali- ja kriisipäivystyksen ja turvakotipalveluiden varautumis- ja valmiussuunnitelmien ja tilannekuvien luomisesta sekä hän toimii esihenkilönä sosiaalihuollon päivystyspalveluiden yksiköiden esihenkilöille. Kuulutuksen mukaan työssä tarvitaan koulutusta ja työkokemusta esihenkilötyöstä, minkä lisäksi työ edellyttää sosiaalihuollon päivystyspalveluiden toimintaa ohjaavien säädösten hallintaa ja tuntemusta sekä muutosjohtamisen kykyä integraation ja palvelujen uudistamisen näkökulmasta. Lisäksi hakijalta on arvostettu erinomaisia vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja sekä kykyä laaja-alaiseen ja moniammatilliseen yhteistyöhön sekä itsenäiseen päätöksentekoon ja toiminnanohjaukseen.

Virkaan valitun ja valittajan koulutus ja työkokemus ilmenevät heidän hakemuksistaan, hakijayhteenvedosta ja hakijoista laaditusta ansiovertailutaulukosta. Kyseisten asiakirjojen perusteella sekä valittaja että virkaan valittu ovat suorittaneet sosiaalityöntekijän ylemmän korkeakoulututkinnon, minkä lisäksi valittaja on muun ohessa suorittanut sosiaali- ja terveysalan johtamisen ja kehittämisen sosionomin ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon, psykiatrisen hoidon erikoisammattitutkinnon sekä johtamisen perusopinnot avoimessa yliopistossa, kun taas virkaan valittu on suorittanut yksittäisiä johtamiseen liittyviä koulutuksia. Sosiaalialan työkokemusta valittajalla ja virkaan valitulla on molemmilla yli 20 vuotta, mistä noin viisi vuotta valittaja on toiminut perhekodin ohjaajana, noin kolme vuotta lastensuojelun perhetyöntekijänä, noin kaksi vuotta perhepalveluiden ja lastensuojelun sosiaaliohjaajana, noin kaksi vuotta sosiaalipäivystyksen sosiaaliohjaajana ja viimeksi noin neljän vuoden ajan johtavana sosiaalityöntekijänä, kun taas virkaan valittu on toiminut noin 18 vuotta sosiaalityöntekijänä pääasiassa lastensuojelun ja ensikodin tehtävissä, minkä lisäksi hänellä on työkokemusta ensikodin johtajan, turvakodin vastaavan sosiaalityöntekijän ja viimeiseksi sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön tehtävistä.

Koulutuksen osalta hallinto-oikeus toteaa sekä valittajalla että virkaan valitulla olevan suoritettuna sama sosiaalityöntekijän ylempi korkeakoulututkinto. Muiden suoritettujen koulutusten osalta ansiovertailutaulukosta sekä hakijayhteenvedosta ilmenee valittajan suorittamat johtamisen opinnot, eikä niitä siten ole valituksessa väitetyllä tavalla jätetty ottamatta huomioon virkavalintaa tehtäessä. Sekä valittaja että virkaan valittu ovat edellä mainitulla tavalla suorittaneet johtamiseen liittyviä opintoja, jotka on myös mainittu viranhakukuulutuksessa yhtenä viranhoitoon tarvittavana ansiona. Kun kuitenkin otetaan huomioon valittajan suorittamien johtamisopinnot laajuus verrattuna virkaan valitun suorittamiin yksittäisiin koulutuksiin, on valittajaa hallinto-oikeuden näkemyksen mukaan pidettävä koulutuksen osalta virkaan valittua jonkin verran ansioituneempana.

Työkokemuksen osalta hallinto-oikeus toteaa sekä valittajan että virkaan valitun kokonaistyökokemuksen olevan suunnilleen yhtä pitkä sekä heillä molemmilla olevan laaja-alainen kokemus eri sosiaalialan työtehtävistä. Heillä molemmilla on lisäksi viranhakukuulutuksessa mainittua kokemusta esimiehenä toimimisesta. Työkokemuksen osalta ansiovertailutaulukossa todetaan virkaan valitulla olleen ainoana hakijoista kokemusta päivystyspalveluiden johtamisesta hyvinvointialueella, minkä vuoksi hänellä on katsottu olevan laajin kokemus viran edellyttämästä johtamistasosta, kun taas valittajan esimieskokemus on keskittynyt pelkästään sosiaali- ja kriisipäivystyksen johtamiseen. Vaikka valituksen mukaan on epäselvää, milloin virkaan valittu on tarkkaan ottaen aloittanut sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön tehtävässä, on virkaan valittu valituksenkin perusteella hoitanut kyseisestä tehtävästä ainakin yli puoli vuotta, eikä kyseisellä epäselvyydellä ole näin ollen merkitystä arvioitaessa ansiovertailutaulukkoon tehdyn kirjauksen todenmukaisuutta. Hallinto-oikeuden arvion mukaan virkaan valittua on siten pidettävä haettavana ollut tehtävä huomioon ottaen työkokemuksen osalta jonkin verran valittajaa ansioituneempana.

Edellä mainittujen koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi ansiovertailutaulukossa on vertailtu hakijoiden verkostoja eri yhteiskunnan sektoreilla sekä hakuilmoituksessa edellytetyjä ominaisuuksia ja haastatteluvaikutelmaa. Verkostojen osalta kaikilla hakijoilla on katsottu olleen yhtä vahvat verkostot, eikä eroa hakijoiden osalta ole siten kyseisiltä osin tehty. Hakuilmoituksessa edellytettyjen ominaisuuksien ja haastatteluvaikutelman osalta ansiovertailussa on nostettu esiin valittajan vahva osaaminen sosiaali- ja kriisipäivystyksen toiminnasta ja yksikön toiminnan johtamisesta, minkä lisäksi hänen on todettu kykenevän laajoihin ilmiötarkasteluihin ja kehittämistarpeiden arviointiin sosiaalihuollon päivystyspalvelujen kokonaisuudessa, mitkä hallinto-oikeuden näkemyksen mukaan sisältävät sen kokemuksen, jonka valittaja on valituksessaan katsonut jääneen huomioimatta. Virkaan valitun on puolestaan todettu osoittaneen vahvinta kykyä muun ohella sosiaalihuollon päivystyspalveluiden johtamiseen, itsenäiseen työskentelyyn ja aloitteellisuuteen. Myös virkaan valitun kehittämisorientaatiota on kuvailtu vahvaksi, ja hänen on todettu kykenevän analysoimaan ja tekemään johtopäätöksiä kokonaisuudesta kiitettävästi. Samoin kiitettävää on ollut muun ohessa virkaan valitun

perustelutaito ja esiintyminen. Hallinto-oikeus toteaaakin ansiovertailutaulukosta ilmenevän sekä virkaan valitulla että valittajalla olevan ominaisuuksia ja vahvuuksia, joiden vuoksi he ovat kuvautuneet vahvimmiksi hakijoiksi haettavana olleeseen tehtävään. Valittajan koetellun kansalaiskunnan osalta esittämällä ei ole ratkaisevaa merkitystä virkavalinnan lainmukaisuutta arvioitaessa.

Hallinto-oikeus katsoo edellä todetusta selvityksestä ilmenevän, että valittajaa ja virkaan valittua on virkavalintapäätöstä tehtäessä tosiasiallisesti vertailtu keskenään ja vertailussa on otettu tasapuolisesti ja objektiivisesti huomioon heidän hakemuksissaan sekä haastatteluissa antamansa selvitykset. Ansiovertailun osalta hallinto-oikeus puolestaan toteaa valittajan ja virkaan valitun olleen tasavahvoja hakijoita nyt kyseessä olevaan sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön virkaan, eikä asiassa ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella valittajaa olisi virantäytössä syrjitty. Yliopistosairaala KYS palvelujohtaja on siten voinut hänellä olevan harkintavallan nojalla pitää virkaan valittua valittajaa soveltuvampana haettavana olleeseen virkaan ja kokonaisarvion perusteella valita hänet kyseiseen tehtävään. Yliopistosairaala KYS palvelujohtajan tai yleisten palveluiden lautakunnan valituksenalaista päätöstä ei ole siten pidettävä Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin tai hallintolain vastaisena, minkä vuoksi hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Laki hyvinvointialueesta 140 §
Hallintolaki 45 §

Muutoksenhaku

Hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (aluevalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jukka Hartikainen, Timo Tervonen ja Olli Rautsi.

Esittelevä jäsen

Olli Rautsi

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Anne-Maria Kolari, sähköinen tiedoksianto
Oikeudenkäyntimaksu	270 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
Jäljennös maksutta	Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitus, sähköpostitse antopäivänä Hyvinvointialueen on hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:n mukaan viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Katja Tarkiainen, postitse antopäivänä
Tiedoksi	Yliopistosairaala KYS palvelujohtaja, sähköpostitse antopäivänä

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan hyvinvointialueen jäsenelle taikka hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osalliselle hyvinvointialueelle ja sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus, PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa, lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita, yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa, mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa eikä asioissa, joiden käsittely on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa maksu kuitenkin peritään riippumatta lopputuloksesta. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain (257/2002) nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015).